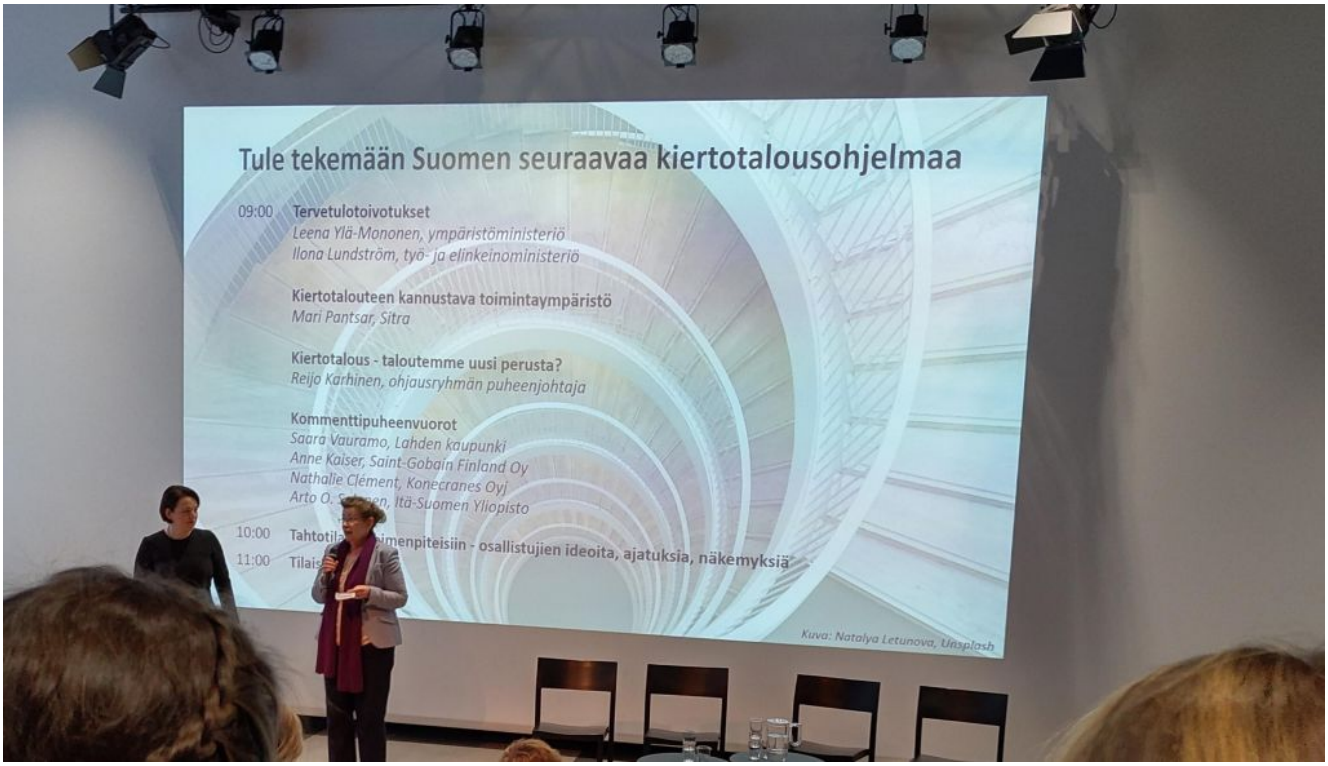
Kiertotalouden toimenpideohjelmassa poistetaan siiloja

10.3.2020

Suomen uuden kiertotalouden toimenpideohjelman valmistelu potkaistiin käyntiin 5.2.2020. Uudessa, vuoteen 2030 tähtäävässä ohjelmassa tullaan määrittelemään tarvittavat toimenpiteet ja resurssit, joiden avulla kiertotaloutta edistetään Suomessa. Reijo Karhisen vetämällä työryhmällä tulee olemaan kiireinen vuosi; strategian on tarkoitus valmistua tämän vuoden loppuun mennessä, eikä tavoitekaan ole sen vaatimattomampi kuin vahvistaa Suomen asemaa kiertotalouden edelläkävijänä. Kiertotalous on yhdessä tekemistä, ja se näkyy myös toimenpideohjelman rakentamisessa; tärkeitä työkaluja ovat poikkialaisuus ja osallistavuus. Työryhmän lisäksi ideoita, näkökulmia ja huomiota halutaan kuulla eri aloilla toimivilta virkamiehiltä, yritysedustajilta ja kaikilta, joiden toimintaan asia vaikuttaa. Ja vaikuttaahan se, meihin kaikkiin.



Kiertotalouden strategisen edistämisohjelman kick-off-tilaisuus järjestettiin uudessa Oodi-kirjastossa 5.2.2020.

Kiertotalous läpäisee kaiken toiminnan. ylhäältä alas ja sivulta toiselle. Kun materiaalien arvo halutaan säilyttää mahdollisimman pitkään, on koko ketjun toimivuus mietittävä jo tuotteen tai palvelun suunnitteluvaiheessa. Ketjussa huomioidaan muun muassa materiaalin valinta ja hankinta, logistiikka, valmistusprosessi ja siihen tarvittavat resurssit, varastointi, myynti, käyttö… Ja mitä tapahtuu käytön jälkeen? Voiko sen myydä edelleen, korjata, kierrättää… Huomioitavia näkökulmia riittää loputtomasti. Tässä kohtaa ei kuitenkaan kannata vaipua epätoivoon, sillä jokainen näkökulma on mahdollisuus! On siis tärkeää, että toimenpideohjelmaa rakentavat yhdessä eri alojen asiantuntijat erilaisista ja -kokoisista organisaatioista, jotka sijoittuvat eri puolille Suomea.

Yritysten toimintaympäristöt ovat aina muuttuneet, nykyään vain muutos on teknologian ja digitalisaation ansiosta nopeampaa. Kiertotaloudessa muutos ei kosketa vain tiettyjä aloja, vaan koko toimintakenttää. Toimenpideohjelmassa halutaan varmistaa, että muutos on mahdollisimman reilu kaikille. Tavoitteena on oikeudenmukainen talousmalli, jonka rakentaminen alkaa hyötyjen, haittojen ja niiden jaon määrittelystä. Selvää on joka tapauksessa, että osaamisen on uudistuttava ja monipuolistuttava.

Keskusteluista innovaatioihin

Suomi tunnetaan jo kiertotalouden edelläkävijämaana. Suomen itsenäisyysrahaston Sitran vuonna 2016 julkaisema kiertotalouden tiekartta oli maailman ensimmäinen kiertotalouden tiekartta. Tiekartassa on kuvattuna kiertotalouteen siirtymisen kannalta olennaiset muutostarpeet ja toimenpiteet yhteiskunnallisella tasolla. Vuonna 2019 päivitetty tiekartta 2.0 tarkensi visioita ja strategioita. Sipilän hallituksen vuonna 2017 julkaisemassa kiertotalouden toimenpideohjelmassa kuvattiin hallituksen ja Sitran konkreettiset toimet kiertotalouden edistämiseksi. Vuoden 2016 jälkeen kiertotalous on vakiinnuttanut paikkansa suomalaisessa yhteiskunnallisessa keskustelussa ja konkreettisia toimiakin on tehty.

Nyt on kuitenkin aika tuottaa konkreettista sisältöä, uusia innovaatioita, joita voidaan skaalata myös globaalisti vientiin. Innovaatioiden keskiössä on Suomen BKT:n erottaminen luonnonvarojen kulutuksesta. Innovaatiotoiminnassa tärkeä roolinsa on myös esimerkiksi rahoitusmahdollisuuksilla, ekosysteemien toimivuudella, kiertotaloutta edistävillä hankkeilla ja lainsäädännön solmukohtien poistamisella. Viestintä ja tiedottaminen ovat tärkeitä asenneilmaston muutostyökaluja mutta tärkeimpänä ovat konkreettiset innovaatiot, joiden avulla kestävyyteen perustuvaa liiketoimintaa voidaan tehdä kestävillä liiketoimintamalleilla.

Krista Mäki
Projektipäällikkö
SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri